Štvrtok 24. októbra 2019

P9_TA(2019)0044

Navrhovaný nový indonézsky trestný zákon

Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. októbra 2019 o návrhu nového indonézskeho trestného zákona (2019/2881(RSP))

(2021/C 202/12)

Európsky parlament,

— so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Indonézii,

— so zreteľom na Dohodu o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Indonéziou, ktorá nadobudla platnosť 1. mája 2014,

— so zreteľom na siedmy dialóg o ľudských právach medzi EÚ a Indonéziou, ktorý sa konal 1. februára 2018,

— so zreteľom na ôsme kolo rokovaní o dohode o voľnom obchode medzi EÚ a Indonéziou, ktoré sa konalo v júni 2019,

— so zreteľom na návrh trestného zákona predložený 15. septembra 2019,

— so zreteľom na Jogjakartské zásady,

— so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z 10. decembra 1948,

— so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966, ktorý Indonézia ratifikovala v roku 2006,

— so zreteľom na Dohovor OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu z roku 1987,

— so zreteľom na usmernenia EÚ o treste smrti,

— so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže Indonézia je štvrtou najľudnatejšou krajinou sveta, stabilnou demokraciou v regióne, najväčšou krajinou s moslimskou väčšinou a s rozmanitou spoločnosťou, ktorú tvorí 265 miliónov občanov rôznych etník, náboženstiev, jazykov a kultúr;

B. keďže indonézska vláda predložila návrh trestného zákona s cieľom zmeniť a doplniť súčasný trestný zákon; keďže tento návrh trestného zákona bol dokončený 15. septembra 2019;

C. keďže návrh trestného zákona obsahuje články, ktorými sa porušujú práva žien, náboženských menšín a LGBTI osôb, ako aj sloboda prejavu a združovania;

D. keďže v septembri sa tisíce ľudí vrátane študentov schádzali v celej Indonézii, aby protestovali proti návrhu trestného zákona a vyzvali na pozastavenie jeho prijatia;

E. keďže 20. septembra 2019 prezident Indonézie nariadil parlamentu, aby odložil prijatie tohto zákona po rozsiahlych protestoch; keďže rozhodnutie o jeho prijatí je teraz v rukách indonézskej snemovne reprezentantov;

F. keďže článok 2 návrhu trestného zákona týkajúci sa „životných zákonov“ sa považuje za vágny, pretože v ňom nie sú uvedené trestné činy, ktoré by mohli odôvodňovať použitie stoviek platných a diskriminačných zákonov šaría na miestnej úrovni;

G. keďže návrh trestného zákona trestá nemanželský pohlavný styk odňatím slobody až na jeden rok; keďže toto ustanovenie v skutočnosti kriminalizuje každé konanie osôb rovnakého pohlavia; keďže tento článok vystaví všetkých ľudí, ktorí pracujú v sexuálnom priemysle, trestnému stíhaniu;

H. keďže v navrhovanom trestnom zákone sa uvádza, že slobodné osoby žijúce v spoločnom zväzku by mohli byť odsúdené na šesť mesiacov odňatia slobody;

I. keďže indonézske orgány oficiálne neuznávajú vzťahy osôb rovnakého pohlavia, a sú preto výslovne cielené; keďže v Indonézii dochádza k bezprecedentnému počtu násilných a diskriminačných útokov, ako aj k početným prípadom obťažovania LGBTI osôb, pričom sa množia nenávistné prejavy proti LGBTI osobám;

J. keďže ustanovenia návrhu trestného zákona rozširujú súčasný zákon o rúhaní; keďže podľa platného zákona o rúhaní bolo od jeho prijatia v roku 1965 odsúdených viac ako 150 osôb, z ktorých väčšina patrí k náboženským menšinám; keďže zákon o rúhaní ohrozuje náboženské menšiny v Indonézii v kontexte rastúcej neznášanlivosti voči menšinám;

K. keďže návrh trestného zákona obmedzuje poskytovanie informácií o antikoncepcii a uľahčení antikoncepcie všetkým osobám mladším ako 18 rokov; keďže obmedzený prístup k antikoncepcii má mimoriadne vážny dosah na marginalizované skupiny, ktoré už nesú najväčšiu časť záťaže spojenej s epidémiou HIV v Indonézii;

L. keďže v navrhovanom trestnom zákone sa uvádza, že ženy, ktoré podstúpia umelé prerušenie tehotenstva, by mohli byť odsúdené až na štyri roky odňatia slobody; keďže ktokoľvek, kto pomôže tehotnej žene podstúpiť umelé prerušenie tehotenstva, by mohol byť odsúdený až na päť rokov odňatia slobody;

M. keďže v septembri Indonézia prijala kontroverzný zákon, ktorým sa oslabuje národná komisia pre odstránenie korupcie, známa aj ako KPK, ktorá od svojho zriadenia v roku 2002 úspešne stíhala stovky politikov; keďže ustanovenia súčasného trestného zákona, zákona o elektronických informáciách a transakciách a protiteroristických právnych predpisov sa používajú na svojvoľné obmedzovanie práce obhajcov ľudských práv;

N. keďže obhajcovia ľudských práv sú terčom útokov za prácu odsudzujúcu porušovanie ľudských práv, najmä v súvislosti s protestmi v Západnej Papue; keďže od začiatku protestov bolo zabitých najmenej 40 ľudí a najmenej 8 000 domorodých Papuáncov a ďalších Indonézanov bolo vysídlených z ich domovov v Západnej Papue; keďže novinárom a nezávislým orgánom OSN bol opakovane odopretý prístup do tohto regiónu;

O. keďže 2. mája 2019 okresný súd vo Wamene odsúdil občana EÚ Jakuba Fabiana Skrzypského z Poľska na päť rokov odňatia slobody za jeho údajnú účasť na separatistickom hnutí v Papue;

P. keďže v rokoch 2015 až 2018 bolo v Indonézii odsúdených na trest smrti viac ako 40 osôb a viac ako 300 väzňov čaká na jeho vykonanie; keďže trest smrti je krutým, neľudským a ponižujúcim trestom, ktorý je v rozpore s právom na život;

1. víta skutočnosť, že vzťahy medzi EÚ a Indonéziou sú založené na spoločných hodnotách demokracie a dobrej správy vecí verejných, dodržiavania ľudských práv a podpory mieru, stability a hospodárskeho pokroku;

2. je hlboko znepokojený ustanoveniami indonézskeho návrhu trestného zákona, ktorý umožňuje diskrimináciu na základe pohlavia, náboženstva a sexuálnej orientácie, ako aj diskrimináciu menšín;

3. víta nariadenie prezidenta Widoda odložiť jeho prijatie; vyzýva indonézsky parlament, aby podstatne zrevidoval navrhovaný trestný zákon tak, aby spĺňal medzinárodné normy v oblasti ľudských práv, a aby odstránil všetky diskriminačné ustanovenia;

4. vyzýva indonézske orgány, aby zrušili všetky právne ustanovenia obmedzujúce základné práva a slobody a aby zosúladili všetky právne predpisy s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv a s medzinárodnými záväzkami Indonézie;

5. vyzýva indonézske orgány, aby chránili práva LGBTI osôb tým, že budú stíhať každé prenasledovanie LGBTI osôb a zmenou trestného zákona zrušia kriminalizáciu homosexuality; vyzýva indonézskych úradníkov, aby sa zdržali poburujúcich vyhlásení voči LGBTI osobám, ktoré ich len ďalej stigmatizujú; nabáda indonézske orgány, aby posilnili politický dialóg s kľúčovými zainteresovanými stranami v občianskej spoločnosti s cieľom podporiť a chrániť všeobecné uplatňovanie ľudských práv;

6. žiada revíziu ustanovení o zákone o rúhaní, pretože ohrozuje náboženské menšiny a ateistov; podporuje odporúčania OSN zrušiť články 156 a 156a trestného zákona, zákon o predchádzaní zneužívaniu a hanobeniu náboženstva, zákon o elektronických informáciách a transakciách, zmeniť protiteroristické právne predpisy a zrušiť obvinenia proti osobám obvineným z rúhania a ich stíhanie;

7. so znepokojením berie na vedomie obmedzenie voľného šírenia životne dôležitých informácií o sexuálnom zdraví v návrhu trestného zákona; podporuje prístup k necenzurovaným informáciám o antikoncepcii a plánovaní rodičovstva pre ženy a dievčatá;

8. potvrdzuje, že prístup k zdraviu vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia je ľudským právom; zdôrazňuje, že by sa mala zaručiť riadna a cenovo dostupná zdravotná starostlivosť v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia vrátane sexuálneho vzdelávania a informácií, plánovania rodičovstva, metód antikoncepcie, ako aj bezpečného a legálneho umelého prerušenia tehotenstva; konštatuje, že tieto služby sú dôležité pre záchranu životov žien, zníženie dojčenskej a detskej úmrtnosti a predchádzanie sexuálne prenosným chorobám vrátane HIV/AIDS;

9. opätovne vyzýva orgány, aby obnovili moratórium na všetky popravy s cieľom zrušiť trest smrti; konštatuje, že Indonézia toto odporúčanie prijala počas posledného cyklu všeobecného pravidelného preskúmania v roku 2017; vyzýva EÚ a francúzsku vládu, aby vyvinuli maximálne úsilie s cieľom zabezpečiť, aby Olivier Jover nebol odsúdený na trest smrti;

10. vyzýva na pokračovanie a dôkladné monitorovanie situácie v oblasti ľudských práv v Indonézii, najmä prostredníctvom pravidelného podávania správ delegáciou Európskej únie v Indonézii a Bruneji; vyzýva delegáciu Európskej únie v Indonézii a Bruneji a členské štáty, aby urobili všetko, čo je v ich silách, na poskytnutie núdzovej ochrany a podpory osobám vystaveným riziku;

11. vyjadruje poľutovanie nad prijatím nových protikorupčných právnych predpisov, podľa ktorých sa KPK stane vládnou agentúrou a nie nezávislým orgánom, a vyzýva na revíziu týchto právnych predpisov;

12. vyjadruje znepokojenie nad násilím v Západnej Papue; vyzýva indonézske orgány, aby uskutočnili nezávislé vyšetrovanie nedávnych protestov v Západnej Papue; vyzýva na zdržanlivosť pri nasadzovaní bezpečnostných síl v regióne; naliehavo vyzýva indonézsku vládu, aby riešila situáciu v Západnej Papue prostredníctvom politického dialógu; vyzýva orgány, aby úradníkom OSN, mimovládnym organizáciám a novinárom poskytli neobmedzený prístup do Západnej Papuy;

13. vyjadruje znepokojenie nad prípadom poľského občana Jakuba Fabiana Skrzypského, ktorý sa v Indonézii stal politickým väzňom; je znepokojený skutočnosťou, že vzhľadom na nedávne udalosti v Papue predstavuje jeho pokračujúce väznenie vo Wamene riziko nielen pre jeho ľudské práva, ale aj ohrozenie jeho života; vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, aby počas nadchádzajúcich dialógov s Indonéziou upozornila na prípad Skrzypského a žiada indonézske orgány, aby umožnili jeho presun do Poľska;

14. vyzýva Indonéziu, aby rozšírila trvalé pozvanie na všetky osobitné postupy Rady OSN pre ľudské práva, ktoré by malo zahŕňať neobmedzený prístup do celej krajiny;

15. vyzýva indonézsku vládu, aby si plnila všetky svoje záväzky a aby rešpektovala, chránila a dodržiavala práva a slobody zakotvené v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach;

16. zdôrazňuje dôležitosť zahrnutia záväzných a vynútiteľných ustanovení o dodržiavaní ľudských práv do dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Indonéziou, o ktorej sa v súčasnosti rokuje;

17. víta pokračovanie každoročného dialógu medzi EÚ a Indonéziou o ľudských právach a teší sa na nadchádzajúci dialóg v novembri;

18. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, vláde a parlamentu Indonézie, generálnemu tajomníkovi Združenia národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN), Medzivládnej komisii pre ľudské práva združenia ASEAN a Rade OSN pre ľudské práva.